

De Vlaamsche Toponymie in 1927

door H. J. VAN DE WIJER,
Professor aan de Universiteit te Leuven.

Zonder overdrijving mag het jaar 1927 een bijzonder gunstig jaar voor de Vlaamsche toponymie genoemd worden : niet het minst wegens de zeer talrijke synthetische studiën, die in den loop van dit jaar verschenen, en de methodische wijze waarop thans de arbeid werd aangevat.

In de allereerste plaats worde hier gewezen op het werk van den tegenwoordigen Minister van Binnenlandsche Zaken en Volksgezondheid, Prof. A. CARNOY. — Origine des noms de lieux des environs de Bruxelles. *Bruux.* (1927) en op de handleiding van A. VINCENT. — Les noms de lieu de la Belgique. *Bruux.* 1927 ⁽¹⁾.

Beide schrijvers hebben sedert lang hun sporen verdiend op het gebied der toponymie en hun werk, vrucht van jarenlange studie, is onmisbaar voor elken toponymist.

Ook het verschijnen van het eerste deel der *Handelingen* van de Commissie v. Toponymie en Dialectologie mag beschouwd worden als een gebeurtenis van onge-

⁽¹⁾ Terloops vermeld in onze algemeene BIBLIOGRAPHIE. *Com. Top. Dial.* I (1927), 139.

woon belang ⁽¹⁾. In verschillende bijdragen van de hand van J. FELLER (*N^{r.} 2n*), J. MANSION (*N^{r.} 2*) en H. J. VAN DE WIJER (*N^{r.} 9*) wordt vooral aan voorlichting en methode gedacht en tevens de bibliographie van de Vlaamische Plaatsnaamkunde (1^e deel) opgeëmaakt.

Intusschen mogen wij, als Vlamingen, met trots wijzen op het verschijnen van het VIIe deel van K. DE FLOU's Woordenboek der Toponymie van Westelijk Vlaanderen, enz. (Kalvekeete scult — Clijtwijk) *Brugge*, 1927 en met voldoening vermelden, dat de gegronde hoop bestaat dat dit monumentale werk binnen afzienbaren tijd ook tot een goed einde gebracht wordt.

Ook aan kleinere bijdragen is er in den loop van dit jaar in Vlaanderen heel wat verschenen : dat historici en archivariissen aan de toponymie meer en meer belang gaan hechten is mede een zeer verheugend teeken des tijds.

Met voldoening worde het tevens aangestipt : aan onze verschillende Universiteiten vindt thans de Plaatsnaamkunde steeds levendiger belangstelling en wordt de toponymische monographie door jonge doctorandi meer en meer gegeerd als onderwerp voor doctorale proefschriften.

Ook de *Vla. Top. Vereeniging* zet de begonnen taak onverdroten voort, centraliseert de noodige documentatie en verzamelt methodisch het toponymisch materiaal der Vlaamsche gemeenten ⁽²⁾. Door haar *Mededeelingen* tracht zij belangstelling in ruimen kring aan te kweeken en schenkt zij ook aan niet-philologen de noodige leiding en voorlichting. Voorts werd een aanvang gemaakt met

⁽¹⁾ Zie de « Notice bibliographique » door J. CUVELIER in *Ac. Roy. Bull.* 1927, 485-86.

⁽²⁾ Over het te Leuven en elders verzamelde materiaal hopen wij binnen kort uitvoerig te kunnen berichten.

het aanleggen van een algemeen toponymisch repertorium voor onze Vlaamsche gewesten, dat zeer zeker binnen korten tijd hooge documentaire waarde zal bezitten.

Met het publiceeren van het historisch materiaal van de *Vla. Top. Vereeniging* wordt in den loop van 1928 begonnen : deze toponymische reeks zal, in aansluiting met de zoo gunstig gekende Noordnederlandsche publicatie, den naam voeren van : NOMINA GEOGRAPHICA FLANDRICA (1).

Ook in Noord-Nederland wordt de belangstelling gaandeweg weer levendiger. Wij vermelden vooreerst de stevig gedocumenteerde bibliographische bijdrage van M. SCHÖNFELD. — Die Ortsnamenforschung in den Niederlanden während des letzten Jahrzehnts. I. Holland. II. Belgien. *Zs. f. Onf.* II (1926/27), 168-178, waarin op interessante wijze belicht wordt, hoe de toponymische werkzaamheid in de laatste jaren boven en beneden Moerdijk is tot uiting gekomen.

Anderzijds verscheen van de hand van J. W. MULLER een zeer opwekkend artikel : Over plaatsnaamkunde (Toponymie). *Ts. Aardr. Genootschap*, 2^e ser. XLIV (1927), 109-119 (2).

MULLER herinnert aan de groote waardeering, welke destijds de NOMINA GEOGRAPHICA NEERLANDICA ook in het buitenland genoten en doet een warmen oproep tot zijn landgenooten om in de studie der plaatsnamen bij andere landen niet achter te blijven.

Niet zonder bijval : reeds in Februari verscheen een circulaire, waarin bericht werd, dat de *N. G. N.* voortgezet

(1) Meer bijzonderheden vindt men hierover in *Vla. Top. Ver., Med.* III (1927), 17-20.

(2) Beide bijdragen werden terloops vermeld in *Hand. Com. Top. Dial.* I (1927), 140.

worden onder redactie van A. A. BEEKMAN, G. J. BOEKENOOGEN, I. H. GOSSES, J. W. MULLER en M. SCHÖNFELD, ook dat het *Kon. Aardrijkskundig Genootschap* bereid gevonden werd, zooals in het verleden, de uitgave op zich te nemen. In een verdere circulaire (October 1927) werd het verschijnen van een VIe deel (met opgave der in aanmerking komende bijdragen) definitief in uitzicht gesteld (1).

Ook aan het vraagstuk der moderniseering van de spelling der plaatsnamen wordt in Noord-Nederland weer vernieuwde aandacht geschonken : aan een interdepartementale Commissie werd opdracht gegeven de definitieve oplossing van deze kwestie voor te bereiden (2).

Zuid-Nederland hoopt in dezen dit goede voorbeeld weldra te kunnen volgen.

In Fransch-Vlaanderen laten zich de toponymisten evenmin onbetuigd.

Voor de derde maal werd door het *Vlaamsch Verbond van Frankrijk* ingericht de « Concours de Langue et de Littérature Flamandes organisés pour les Flamands de France en l'an 1927 », waarin de Toponymie (naast Version, Thème, Poésie, Prose, Théâtre, Historique et Critique littéraires) op de eereplaats voorkomt.

Met deze « Enquête scientifique sur la toponymie de la Flandre française » die, naar wij vernemen, ruimen bijval geniet, mogen de Vlamingen uit den Westhoek al gauw, in de vernieuwde toponymische bedrijvigheid heel Nederland door, de hun toekomstige plaats innemen.

---

(1) Over de voortzetting van de *N. G. N.* vgl. ook A. VAN LOEY. *Rev. Phil.* VI (1927), 523-24. Zie ook *Taalg.* XXI (1927), 96.

(2) Zie hierover het op de vorige bl. vermelde artikel van J. W. MULLER, bl. 118 n. 3.

LIJST VAN BRONNEN EN VERKORTINGEN.

Van de boven vermelde (en nog verschijnende) tijdschriften werd, voor het Bibliographisch Overzicht 1927, de loopende jaargang geraadpleegd. Voorts dienen nog vermeld te worden :

Com. Top. — Handelingen van de Commissie voor Toponymie en Dialectologie. Luik, I; 1927. ⁽¹⁾

Thiun. — Oudheidkundige Kring zonder winstgevend doel. Folklore en geschiedenis van Thienen en omgeving. Thienen, I; 1927/28.

Ovla. Za. — Oostvlaamsche Zanten. Orgaan van den Bond der Oostvlaamsche Folkloristen. Gent, I-II; 1926-27.

⁽¹⁾ Zie de « Notice bibliographique » door J. CUVELIER in *Ac. Roy. Bull.* 1927, 435.

Bibliographisch Overzicht 1927. ⁽¹⁾

AFD. 1. — ALGEMEENE BIJDRAGEN.

- 1 [3a]. CARNOY, A. — Origine des noms de lieux des environs de Bruxelles. *Brux.* A. Bieleveld, s. d. (1927).

Geeft oneindig meer dan de bescheiden titel belooft: S. behandelt de streek gelegen tusschen Dender (ten W.), Rupel en Nete (ten N.), Tienen (ten O.) en Nijvel (ten Z.), maar wegens de uiterst talrijke vergelijkingen met andere plaatsnamen, is het werk voor heel het land van overwegend belang. Ook de inleidende hoofdstukken kunnen, als methodologische bijdragen, niet gemist worden.

Rec. DONNET, F. *Arch. Belg. Bull.* 1926, 90.

Ed. *Mus. B. Bull.* XXXI (1927), 250-51.

LINDEMANS, J. *E. S.-Brab.* X (1927/28), 64 en *Louv. Bijdr. Bijbl.* XIX (1927), 52-58.

MEILLET, A. *Bull. Soc. Ling. Paris* XXVIII (1927), 117-18.

VERCOULLIE, J. *Pag. Bibl.* II (1927), 687-89.

VINCENT, A. *Rev. Phil.* VI (1927), 832-35.

WOUTERS, J. *Brab. Folkl.* VI (1926/27), 412-13.

X. *Tour. Club* XXXIII (1927), 216.

- 2 [33]. MANSION, J. — Oud-Gentsche Naamkunde.

Rec. TEUCHERT, H. *Zs. f. Onf.* II (1926/27), 246-47.

⁽¹⁾ Voor deze bibliographische lijst werd natuurlijk de schikking behouden, welke voor onze algemeene Bibliographie werd vastgesteld.

Naast het gewone volgnummer van elke bijdrage wordt hier, tusschen haakjes, een tweede nummer aangebracht, dat duidelijk de plaats ervan aanduidt in de algemeene rangschikking. Wie dus nu en later de « Bibliographie » wil aanvullen, vermeldt eenvoudig op de aangewezen plaats het volgnummer en het jaartal van het « Overzicht ».

Nummers in vette cijfers verwijzen naar dezelfde nummers in de « Bibliographie » en slaan op reeds vermelde werken, waarvan een verder deel verschenen is of naaraanleiding waarvan een recensie of ander artikel gepubliceerd werd.

3 [36a]. — (1) Iets over toponymische methode. *Com. Top. I* (1927), 100-134.

4 [37]. MAREZ, G. DES. — Le problème de la colonisation franque etc.

Vgl. ook LEFÈVRE, M. A. *Géo. Brux.* LI (1927), 28-32, RONDE, TH. DE. *Pag. Bibl. II* (1927), 573 en COSYN A. — Les clôtures de pâturages à Vlesenbeek. *Tour. Club XXXIII* (1927), 114-115.

5 [46a]. VINCENT, A. — L'origine des noms de lieux. *Brux. Libr. gén.* 1927.

Onderzoekt systematisch de toponymie van België, aan de hand van een stevige documentatie, waarvoor een zeer aanzienlijk materiaal methodisch werd geëxcerpeerd (Bronnen op bl. IX-XIV).

In een eerste deel legt S. de algemeene regels vast, volgens dewelke de plaatsnamen ontstaan, gewijzigd worden of verdwijnen. In een tweede deel bespreekt hij de plaatsnamen volgens de periode, waarin bepaalde typen voorkomen. In verschillende groepen komen achtereenvolgens de Keltische, de Gallo-Romeinsche en de Romeinsche plaatsnamen aan de beurt; daarna de formaties uit de Middeleeuwen.

Rec. CUVÉLIER, J. *Ac. Roy. Bull.* 1927, 140-141.

DUFLOU, G. *Rev. Phil.* VI (1927), 829-32.

FELLER, J. *Bull. dict. wall.* XV (1926), 121-22 en *Rev. Phil.* VI (1927), 825-29.

LOEY, A. C. H. VAN. *Univ. Brux.* XXXII (1926/27), 576-79.

SCHÖNFELD, M. *Taalg.* XXI (1927), 214.

WOUTERS, J. *Brab. Folkl.* VI (1926/27), 413.

X. *Géo. Brux.* LI (1927), 63-64.

6 [54b]. WIJER, H. J. VAN DE. — Het VIIIe Vlaamsche Philologencongres en de Vlaamsche toponymie. *Vla. Top. Ver., Med.* III (1927), 1-9.

(1) Vol interessante vingerwijzigingen is, ook voor den Vlaamschen toponymist :

FELLER, J. — La Toponymie wallonne. I. Méthode de la Toponymie. II. Initiation historique et bibliographique. *Com. Top. I* (1927), 1-55.

- 7 [54c]. — Oude atlassen enz. *Ibid.* 9-11.
- 8 [54d]. — De Commissie voor Toponymie en Dialectologie. *Ibid.* 13-16.
- 9 [54e]. — Nomina Geographica Flandrica. *Ibid.* 17-20.
- 10 [54f]. — Ons toponymisch onderzoek. Laatste moderne bronnen. *Ibid.* 21-27.
- 11 [54g]. — Bibliographie van de Vlaamsche plaatsnaamkunde (1^e deel). *Com. Top.* I (1927), 135-99.
-

AFD. II. — BIZONDERE VRAAGSTUKKEN.

B. — Reinaert-toponymie.

- 12 [86a]. WILLEMS, L. — Reinardiana. XIII. Kackysz = Hathysz = Houthulst ? XIV. Waar speelt eigenlijk Reinaert I ? (Samenvatting). *K. V. A., V. en M.* 1927, 982.

C. — Varia.

- 13 [91a]. BOISACQ, E. — *Mélanges de linguistique. Noms de personnes appliqués à des animaux et inversement* (O. m. over bever).
Germ. *ansu « dieu » dans l'anthroponymie (Astrid) et la toponymie (Oslo). *Univ. Brux. XXXII* (1926/27), 532-34 en 540-41.
Behandelt ook enkele plaatsnamen in Vlaanderen en in 't N. en N.-W. van Frankrijk.
- 14 [91b]. — *Chronique linguistique. VII.* Oslo. *Rev. Phil. VI* (1927), 956-67.
Over germ. *lauhaz en *ansu in plaatsnamen in Vlaanderen en Fransch-Vlaanderen.
- 15 [99]. CARNOY, A. — De Germaansche oorsprong van de riviernamen met-apa.
Vgl. nog : KASPERS, W. - ZEISS, H. - SCHNETZ, J. — Fortsetzung der Controverse über die apa-Frage. *Zs. f. Onf. III* (1927/28), 61-65.
- 16 [136a]. CLAERHOUT, J. — De Schelde (Kelt. = woudstroom ?). *Biek. XXXIII* (1927), 257-62.
- 17 [152a]. CLAES, W. — De naamstam briel (brogel). *Limb. VIII* (1926/27), 162-65.
Verklaring met reeks voorbeelden van briel-, broelnamen.

- 18 [152b]. — Over geslachtsnamen. *Limb.* VIII, 233-37.
Ook in verband met plaatsnamen.
- 19 [152c]. — Het suffix -uth (oth) of -etum in plaatsnamen.
Limb. IX (1927/28), 14-16.
Verklaring en (vooral Limburgsche) voorbeelden.
- 20 [162a]. DASSONVILLE, A. — Over Belgo-Romeinsche oordnamen. *Biek.* XXXIII (1927), 8-12.
Over iacum-namen : Sulsike (O. Vla.), Velsike (O. Vla.), Moerzeke (O. Vl.), Ausque (P. de C.), Wisques (P. de C.), Isques (arr. Boulogne), Licques (arr. Boulogne), Creques op Mametz (P. de C.), Créquy (arr. Montreuil), Cléty (arr. S.-Omer), Renty-Assouval (arr. S.-Omer), Menty op Verlinctun (arr. Boulogne) en Mentque-Nort-Bécourt (arr. S.-Omer).
- 21 [173a]. F[LOU], K. DE. — Kattekerhoven (Katte = klein, nietig ?). *Biek.* XXXIII (1927), 335.
- 22 [181a]. GORP, J. VAN. — De Aartbrief van Terloo (Kasterlee). *Bijdr.* XVIII (1927), 436-48.
Handelt op bl. 445-48 over het begrip « aart ».
- 23 [221]. ROLAND, G. — Ham ou Han dans la toponymie.
Vgl. ook ROGER, L. — Le vocable Ham, han en toponymie wallonne. *Terre wallonne* XVI (avril-mai 1927), 35-47.
- 24 [227a]. TANGHE, J. — De naam Astrid. *Vla. G.* XV (1926/27), 535-37.
Met vermelding van enkele plaatsnamen, o. m. Ansegem, Luik, Herstal.
- 25 [228a]. TEUCHERT, H. — Ndl.- old.- brem. *dunk* « Hügel », ahd. *tunga* = unterirdischer Raum. *Teuthonista* III (1927), 236.
- 26 [242a]. VINCENT, A. — Les noms de cours d'eau formés par découpage d'un nom de cours d'eau ou de lieu. *Univ. Brux.* XXXII (1926/27), 380-99.
Zie ook RONDE, TH. DE. *Pag. Bibl.* II (1927), 669.
De onderzochte voorbeelden behooren tot het Fransche taalgebied : als methodologische bijdrage echter ook voor ons interessant.

AFD. III. — ANTWERPEN en BRABANT.

A. — Generalia.

- ×. — CARNOY, A. — Origine des noms de lieux des environs de Bruxelles. *Zie* Nr. 1.

B. — Afzonderlijke steden of dorpen.

1. — ANTWERPEN.

- 27 [335a]. PRIMS, F. — Onze plaats- en straatnamen in de XIII^{de} eeuw. *Antw. Arch.* 2^e R. II (1927), 89-115.

In hoofdzaak geput uit het Oorkondenboek van St-Michiels, van St-Bernards en uit het archief van O. L. V. Kapittel.

- 28 [335b]. — Everscalstrate (= Braderijstraat) en Tafelronde. *Ibid.* 246-47.

Veel interessante bijzonderheden (en kaarten) vindt men voorts ook in :

- 29 [348a]. PRIMS, F. — Geschiedenis van Antwerpen. I. Jong Antwerpen. *Brussel*, Standaard Boekhandel, 1927.

2. — MECHELEN,

- 30 [371]. STEURS, V. en UYTTERHOEVEN, J. — De Toponymie van Mechelen.

Rec. Es, F. VAN. *Ovla. Za.* II (1927), 30.

F. J. Oudh. *K.* XVIII (1927), 48.

WOUTERS, J. *Brab. Folkl.* VI (1926/27), 413-14.

3. — BRUSSEL.

Voor de oude toponymie van Brusselis van belang :

- 31 [381a]. MAREZ, G. DES. — L'origine et le développement de la ville de Bruxelles. Le quartier Isabelle et Terarken. *Paris-Bruuxelles*, Van Oest, 1927.

Uitgegeven door het «Comité d'études du Vieux-Bruxelles».
Zie hierover o. m. *Nat. en Stedenschoon* VI (1927), 60.

Voor het moderne Brussel raadplege men :

- 32 [385a]. X. — Guide-indicateur des paroisses de Bruxelles, ville et faubourgs, contenant, par ordre alphabétique, la liste complète des voies publiques, anciennes et modernes, etc. *Bruux.* A. Dewit, 1927.

7. — TIENEN.

- 33 [399a]. MARNEFFE, E. DE. — Thiunas (etymologische studie). *Thiun.* I (1927/28)³⁻⁴, 6-9.
- 34 [400a]. RIDDER, F. DE. — Historiek der straten en openbare plaatsen van Thienen. *Hag. G.* 1927¹⁻², 1-18; 1927³⁻⁴, 1-31.
- 35 [401a]. WAUTERS, J. — Groote markt van Thienen. *Thiun.* I (1927/28)¹⁻², 7-10.
- 36 [401b]. — De Tinnen Schotel. *Ibid.* ¹⁻², 12-13.
- 37 [401c]. — De Kalkmarkt. *Ibid.* ³⁻⁴, 9-13.

C. — Varia.

- 38 [429a]. COSYN, A. — Les origines du domaine royal de Schoonenberg à Laeken-Bruxelles. *Arch. Bruux.* XXXII (1926), 109-131.
- 39 [432a]. DELESTRÉ, J. en LINDEMANS, J. — Amelgem. *E. S.-Brab.* X (1927/1928), 129-140, 161-178.
Met naamverklaring en kaart van het gehucht.
- 40 [432b]. DIJCK, A. VAN. — Boondaal. *Toerisme* VI (1927), 406-7).
Enkele bijzonderheden over Boendael en Dieweg.
- 41 [432c]. — Geldenaken en omtrek. *Toerisme* VI, 194-195, 218-19.
Vermeldt enkele Vla. namen van Waalsche dorpen.

- 42 [448a]. LOEY, A. C. H. — L'histoire de la chaussée de Vleurgat à Bruxelles (Elsene). *Tour. Club XXXIII* (1927), 329-30.
- 43 [448b]. — Over de Nederlandse zachtkorte o in het Brussels, en nog wat. *Rev. Phil.* VI (1927), 249-255.
O. m. over Groelst (Ukkel), Boendael (Elsene) en enkele andere pln. te Ukkel en te Elsene.
- 44 [453a]. MICHELSENS, V. — Sint Gillis bij Brussel in vroeger dagen. *E. S.-Brab.* X (1927/28), 113-118.
Enkele toponymische bijzonderheden.
- 45 [456a]. PEETERS, K. — Wind- en watermolens (te Wuestwezel). *Wes.* II (1927), 34-50.
- 46 [456b]. — Grenzen van Wuestwezel (met kaart). *Wes.* II, 17-32.
- 47 [458a]. POSSOZ, J. — A travers les rues de Hal. *O. K. Hal* IV (1927), 5-18.
- 48 [463a]. SACRÉ, M. — Merchtem in woord en beeld. *E. S.-Brab.* X (1927/28), 65-112.
Toponymische gegevens op bl. 66-69.
- 49 [473a]. VERMEIREN, A. O. — Van oude Liersche huizen en gebouwen. *Lier*, z. j. (1927).
-

AFD. IV. — LIMBURG en LUIK.

B. — Afzonderlijke steden of dorpen.

2. — HASSELT.

50 [530a]. HANSAY, A. — Mélanges. II. A propos de l'ancienne halle aux draps de Hasselt. *O. K. Hass.* III (1927), 43-46.

Naar aanleiding van het artikel van J. GESSLER. *Zie* N^r. 530.

51 [530b]. LYNA, J. — De Munitio van Hasselt. Haar verband met het ontstaan van de stad. *O. K. Hass.* III (1927), 22-32.

O. m. over de « Borggraeveweyers » bij Bockrijck.

C. — Varia.

52 [534a]. BROUWERS, J. — Oorsprong van den naam Martenslinde. Hoe de plaatsnamen Rosmeer, Fall-Meer en Spauwen ontstonden. *Limb.* IX (1927/28), 52. Folkloristische verklaring.

53 [544a]. CEYSSENS, J. — Mouhin = Muysen. *Arch. Liège Chron.* XVIII (1927), 11-13.
Mouhin = gehucht van Borgworm.

54 [570a]. R[OBIJNS], O. — Curingen. De Kruimelweg. *Limb.* VIII (1926/27), 165.

Weg naar de abdij gevolgd door arme mensen, die een aalmoes gingen vragen.

55 [573a]. WILLEMS, C. — Bockrijck. *Limb.* IX (1927/28), 81-89.

Met oude vormen en verklaring.

AFD. V. — OOST- en WEST-VLAANDEREN
en Henegouw.

A. — Generalia.

56 [597]. FLOU, K. DE. — Woordenboek der Toponymie enz. Deel VII (Kalvekeete scult-Clijtwijk). *Brugge*, 1927.

Naar aanleiding van het verschijnen van het VIe deel : STRUBBE, E. I. — De toponymie van Westelijk Vlaanderen. *Pag. Bibl. II* (1927), 738-41.

Zie ook ID. — Karel de Flou. *Ons Volk ontwaakt XIII* (1927), 754-55.

57 [598a]. JACOBS, J. — Het Westvlaamsch van de oudste tijden tot heden. *Groningen-Den Haag*, J. B. Wolters, 1927. (1)

Verschenen in : De Ned. dialecten in den loop der eeuwen. Een verzameling van historische dialectbloemzingen onder leiding van D^r JAC. VAN GINNEKEN.

Wij verwijzen vooral naar de nummers :

5. Oudwestvlaamsche plaatsnamen uit de jaren 500-1200, bl. 44-55.

6. Oudwestvlaamsche plaatsnamen uit de jaren 600-1300 (onder vreemden invloed gewijzigd), bl. 56-61.

7. Glossen uit de jaren 900-1280, bl. 61-64.

Uit verschillende Cartularia, Costuymen en uit DE FLOU. Bevatten heel wat plaatsnamen.

Enkele toponymische bijzonderheden vindt men ook in :

58 [627a]. CONRAD, W., LEURS, ST., VLIETINCK, E., VERCOULLIE, J. en WAUTERS, A. C. C. — De Kust. *Antwerpen*, De Sikkel, 1927.

Verscheen in : Steden en Landschappen onder leiding van Prof. D^r Ir. Stan Leurs.

Interessant voor de plaatsnaamkunde zijn o. a. VLIETINCK, E. De Geschiedenis der kust (bl. 41 over *yde*) en VERCOULLIE, J. De Taal van de kust (o. m. bl. 91 over *Koksij* en de spelling der plaatsnamen).

(1) Recensies van BLANCQUAERT, E. *Pag. Bibl. II*, 745-49, LEENEN, J. *O.M.O. VII*, 214-15, MULLER, J.W. *Taalg. XXI*, 182-98 en VERCOULLIE, J. *Vla. G. XVI*, 46.

B. — Afzonderlijke steden of dorpen.

1. — AALST.

59 [628a]. NUFFEL, P. VAN. — Alost, par rues et ruelles. *Alost*, 1926.

Zie ook *Pag. Bibl.* II (1927), 523.

4. — BRUGGE.

60 [665a]. BEER, B. DE. — De « Oliebane » te Brugge (niet Oliestraat). *Biek.* XXXIII (1927), 87-88, 112.

61 [665b]. — 't Verbrand Nieuwland (niet Nieuwlandstraat). *Biek.* XXXIII, 112-113.

×. — JACOBS, J. — Het Westvlaamsch enz. *Zie* Nr. 57. 37. Herbergiers op de Brugsche markt in 1382.

62 [683a]. W[OLF], L. D[E]. — (Het Buckstraatje te Brugge). *Biek.* XXXIII, 78-79.

63 [687a]. X. — Zakskens-straat (i. p. v. Zaksken). *Biek.* XXXIII, 254.

C. — Varia.

64 [721a]. BOSSIER, W. — Het Zwin. *Toerisme* VI (1927), 18-23.

Met terechtwijzing door J. VERCOULLIE. *Ibid.* 72.

65 [799a]. D. J. — De « Goevernementsmeulen » te Knocke. *Biek.* XXXIII (1927), 352.

66 [849a]. FLOU, K. DE. — (De « Potente » te Vlamertinghe = Potence, galg). *Biek.* XXXIII, 335.

67 [863a]. LANGHE, J. DE. — (De « Kalfmolen » te Knokke, vulgò « Goevernementsmeulen »). *Biek.* XXXIII, 319.

68 [895a]. V. J. — Franciana. Lamphardnisse. *Biek.* XXXIII, 115-19, 178-81.

Poging tot verklaring van Lampernisse, met verwijzing naar vroegere artikels in *Biekorf*.

69 [894a]. VALCKENAERE, J. — (« den Westhavendyck ofte den Dysere » = IJzer) *Biek.* XXXIII, 318.

Vaart van Diksmuide naar Nieuwpoort.

70 [900a]. W. A. V. — De Potente (herberg te Vlamertinghe = « den Impotenten »). *Biek.* XXXIII, 315.

71 [931a]. X. — « De Glazene Brugge » (te Westkapelle). *Biek.* XXXIII, 272.

Volksetymologische vervorming, met verwijzing naar andere formaties van denzelfden aard.

Vgl. o. m. *Biek.* XXIV, 51-52 en XXX, 118.

AFD. VI. — DE SPELLING VAN DE VLAAMSCHE PLAATSNAMEN.

72 [993]. GROOTAERS, L. en KLOEKE, G. G. — Handleiding enz.

Rec. BLANCQUAERT, E. *Vla. G.* XV (1926/27), 139-141 en *Rev. Phil.* VI (1927), 345.

Bespreekt ook het vraagstuk van de moderniseering der spelling van de Vla. plaatsnamen.

73 [970a]. OVERSTRAETEN, J. VAN, e. a. — Vlaamsche plaatsnamen. Lijst der Vlaamsche gemeenten (in officieele en in moderne spelling). *Vla. Toer. Bond, Jrb.* 1927, 235-54.

AFD. VII. — HISTORISCHE EN GEOGRAPHISCHE HULPMIDDELEN.

74 [1014a]. MOREAU, E. DE. — Saint Amand, apôtre de la Belgique et du Nord de la France. *Louvain*, 1927.

Rec. PRIMS, F. *Bijdr.* VIII (1927), 76-78.

O. a. over Chanelaus = Calloo en Quortolodora, *niet* Quercelledora.

75 [bl. 104n]. V. K. D. — De taalgrens in West-Vlaanderen. *David'sf. Alg. Verg.* 16-6-27, bl. 93-115.
